

Onderwijskwaliteit

14 opleidingen oordeel goed	3
Meeste opleidingen voldoende op 'gerealiseerd eindniveau'	5
Klein aantal opleidingen met hersteltermijn	7
Meer wo-opleidingen in herstelfase	8
Maatschappelijke hulp en dienstverlening meeste nieuwe opleidingen	9

Deze factsheet gaat over de onderwijskwaliteit van de sector Gedrag & Maatschappij zoals die is beoordeeld door de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO). De inspectie heeft een analyse gedaan op een aantal onderdelen van de accreditaties:

- het eindoordeel van de NVAO over een opleidingsaccreditatie;
- het NVAO-oordeel over een van de aspecten onderliggend aan het eindoordeel: het gerealiseerde eindniveau;
- het aantal opleidingen dat een hersteltermijn heeft gekregen als er geen positief oordeel is bij de accreditatie
- de accreditatie die gedaan moet worden bij nieuwe opleidingen (toets nieuwe opleiding);

Vooraf

De NVAO accrediteert opleidingen eens in de zes jaar. Daarbij worden niet apart de voltijd-, deeltijd- en duale varianten van een opleiding geaccrediteerd, maar in principe meerdere varianten van dezelfde opleiding tezamen. Dit betekent dat het *aantal* opleidingen dat is geaccrediteerd niet vergeleken kan worden met het *aantal* opleidingen zoals in het factsheet 'aanbod van opleidingen' is weergegeven. In die factsheet is namelijk wel een onderscheid gemaakt in voltijd- en deeltijd-/duale opleidingen.

Door de NVAO zijn in de loop van de tijd verschillende beoordelingskaders gebruikt voor de accreditaties. Hoe zit dat? Het beoordelingskader uit 2003 is gebruikt tot 2010. Daarna is het beoordelingskader gewijzigd. Het vernieuwde 'beoordelingskader 2010' is vanaf die tijd gebruikt. Deze kaders hanteren niet dezelfde punten waarop de NVAO een opleiding beoordeelt. Daardoor zijn de uitkomsten van de twee kaders niet één op één te vergelijken en dus ook niet bij elkaar op te tellen. De analyses van de indicatoren voor de onderwijskwaliteit in de verschillende sectoren zijn daarom beperkt.

In de andere factsheets van dit sectorbeeld is steeds een vergelijking gemaakt tussen de sector Gedrag & Maatschappij en het totale hoger onderwijs. Deze vergelijking kan voor de accreditaties niet gemaakt worden omdat de inspectie niet beschikt over de aantallen accreditaties voor het totale hoger onderwijs. Er zijn wel een aantal percentages

beschikbaar. Deze zijn naast de aantallen van de sector Gedrag & Maatschappij gezet in deze factsheet, maar de vergelijkingen die dan gemaakt kunnen worden, zijn beperkt.

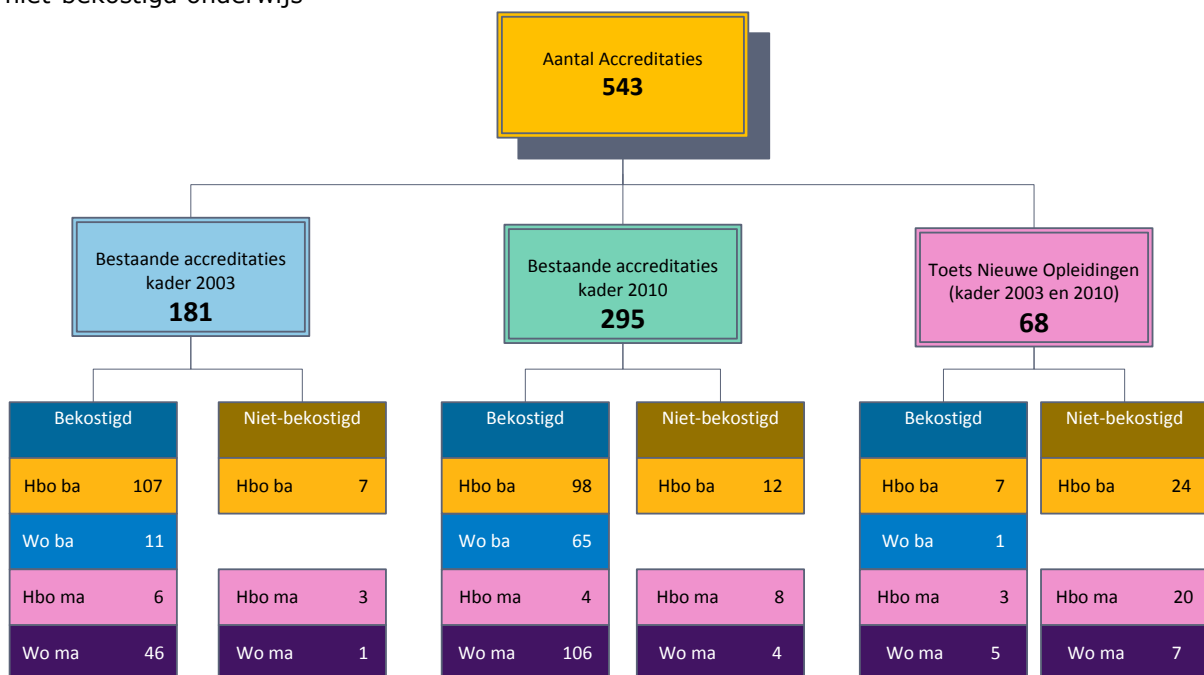
Tenslotte is het zo dat alleen opleidingen die in het studiejaar 2013/2014 en/of 2014/2015 in de sector Gedrag & Maatschappij bestonden (actieve opleidingen¹), door de inspectie zijn meegerekend voor dit sectorbeeld. Opleidingen die voor die tijd gestopt waren, zijn buiten beschouwing gelaten.

¹ Dit in tegenstelling tot zogenaamde historische opleidingen; opleidingen die zijn opgehouden te bestaan.

14 opleidingen met eindoordeel goed

Bij de accreditaties van de opleidingen in de sector Gedrag & Maatschappij zijn verschillende beoordelingskaders gebruikt. Bij de eindoordelen van de accreditaties van bestaande opleidingen – opleidingen die in 2013/2014 en/of 2014/2015 actief waren – moet onderscheid gemaakt worden in welk type beoordelingskader is gebruikt. 181 bestaande opleidingen in de sector Gedrag & Maatschappij zijn beoordeeld met beoordelingskader 2003 en 295 bestaande opleidingen met beoordelingskader 2010 (zie figuur 8.1). Daarnaast zijn in de sector Gedrag & Maatschappij 68 toetsingen van nieuwe opleidingen uitgevoerd, waarvan 48 met het kader van 2003 en 20 opleidingen met het kader van 2010.

Figuur 8.1: Sector Gedrag & Maatschappij: aantallen accreditaties van opleidingen actief in 2013/14 en/of 2014/15 naar accreditatiekader, bestaande en nieuwe opleidingen in bekostigd en niet-bekostigd onderwijs

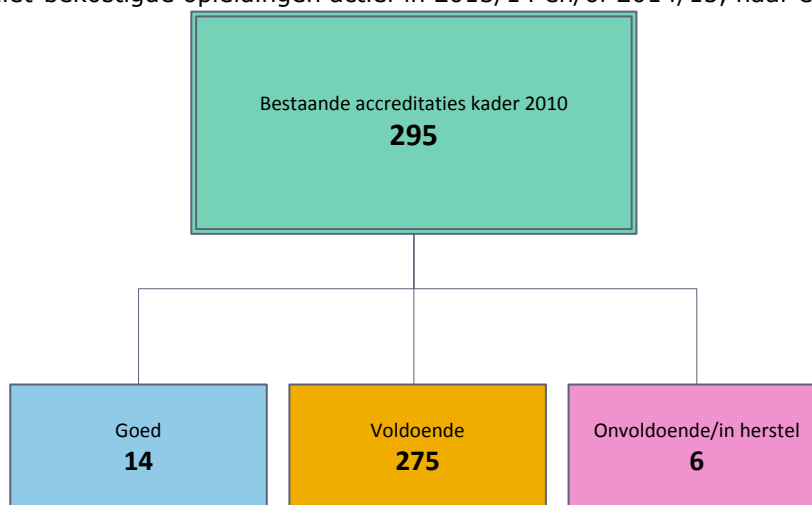

Bron: NVAO, bewerkt door de Inspectie van het Onderwijs, 2015

Opleidingen die met het kader 2003 zijn beoordeeld, konden ofwel een positief ofwel een negatief oordeel krijgen bij de accreditatie. Andere uitkomsten waren niet mogelijk. Van de bestaande opleidingen die met het kader 2003 zijn beoordeeld, zijn alleen het aantal positief beoordeelde opleidingen bekend. Het aantal van 181 accreditaties in figuur 8.1 komt dus overeen met het aantal positief beoordeelde opleidingen.

Het kader 2010 biedt daarnaast de mogelijkheid een opleiding het oordeel 'goed' of 'excellent' toe te kennen. Van de 295 bestaande opleidingen die met het kader 2010 zijn beoordeeld in de sector Gedrag & Maatschappij zijn 275 opleidingen (93%) met een 'voldoende' beoordeeld, 14 opleidingen (5%) zijn als 'goed' beoordeeld. Dat is 5% van het totale aantal geaccrediteerde opleidingen in de sector Gedrag & Maatschappij. Geen enkele opleiding is met dit beoordelingskader als 'excellent' beoordeeld. Zes opleidingen bevinden zich in het voorjaar van 2015 nog in een hersteltraject (2%) (zie figuur 8.2).

Figuur 8.2: Sector Gedrag & Maatschappij: aantallen bestaande accreditaties met kader 2010 van bekostigde en niet-bekostigde opleidingen actief in 2013/14 en/of 2014/15, naar eindoordeel

Bron: NVAO, bewerkt door de Inspectie van het Onderwijs, 2015

De inspectie kan deze uitkomsten niet vergelijken met de cijfers die de NVAO heeft gepubliceerd over de accreditatieuitkomsten. We spreken namelijk over verschillende groepen. Wel kunnen we ze in perspectief naast elkaar zetten. Dan ontstaat het volgende beeld:

Tabel 8.1: Sector Gedrag & Maatschappij: percentages accreditaties met het eindoordeel 'goed' of 'excellent' en de beoordeling 'voldoende'

	Beoordeling 'goed' of 'excellent'	Beoordeling 'voldoende'
Hbo- en wo-opleidingen in de sector G&M <ul style="list-style-type: none"> die in het studiejaar 2013/14 en/of 2014/15 actief waren en met beoordelingskader 2010 zijn geaccrediteerd² 	5%	93%
Hbo-opleidingen in de sector G&M <ul style="list-style-type: none"> die in de periode 2010-2014 zijn geaccrediteerd³ 	6%	80%
Wo-opleidingen in de sector G&M <ul style="list-style-type: none"> die in de periode 2010-2014 zijn geaccrediteerd⁴ 	4%	89%
Hbo- en wo-opleidingen samen, in het totale hoger onderwijs <ul style="list-style-type: none"> die in 2014 zijn geaccrediteerd⁵ 	10%	81%

Bron: NVAO, bewerkt door de Inspectie van het Onderwijs, 2015

² Analyse Inspectie van het Onderwijs, sectorbeeld Gedrag & Maatschappij.

³ Vier jaar nieuw accreditatiestelsel hoger onderwijs in Nederland in cijfers april 2015, p. 23.

⁴ Vier jaar nieuw accreditatiestelsel hoger onderwijs in Nederland in cijfers april 2015, p. 24.

⁵ NVAO jaarverslag 2014, p. 6.

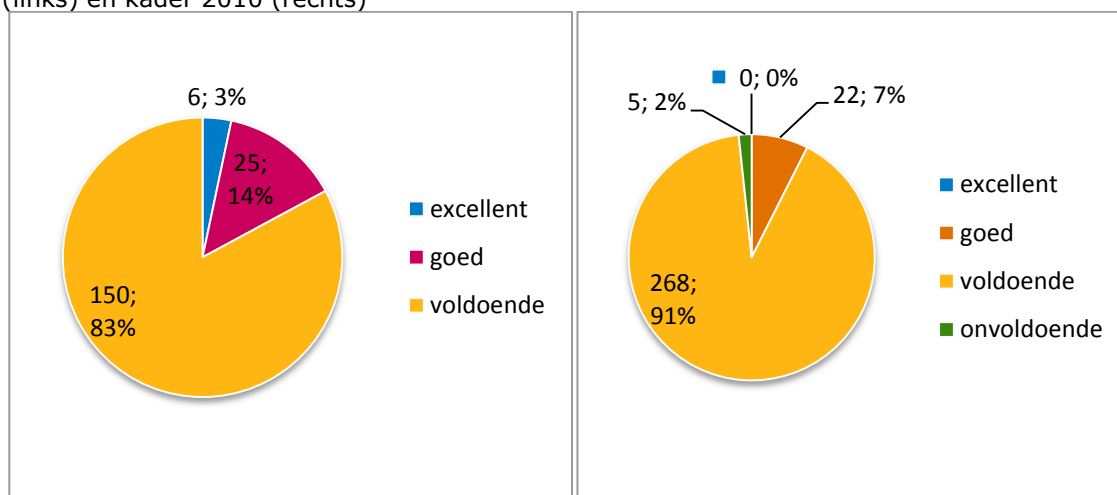
Meeste opleidingen voldoende op 'gerealiseerd eindniveau'

Het 'gerealiseerd eindniveau' is een van de aspecten onderliggend aan het eindoordeel van de accreditatie. Ook voor dit aspect zijn er in de beoordelingskaders van 2003 en 2010 verschillende uitkomsten categorieën. Dit maakt het vergelijken van de uitkomsten op 'gerealiseerd eindniveau' van de twee beoordelingskaders niet mogelijk.

Het kader 2003 kent de uitkomst categorieën 'voldoende', 'goed' en 'excellent'. Als een onvoldoende werd gescoord op dit aspect werd de gehele accreditatie afgewezen. 83 procent van de opleidingen die zijn geaccrediteerd, zijn 'voldoende' beoordeeld tijdens de periode dat met kader 2003 werd gewerkt. 14 procent van de opleidingen is met 'goed' beoordeeld (zie figuur 8.3 en figuur 8.4).

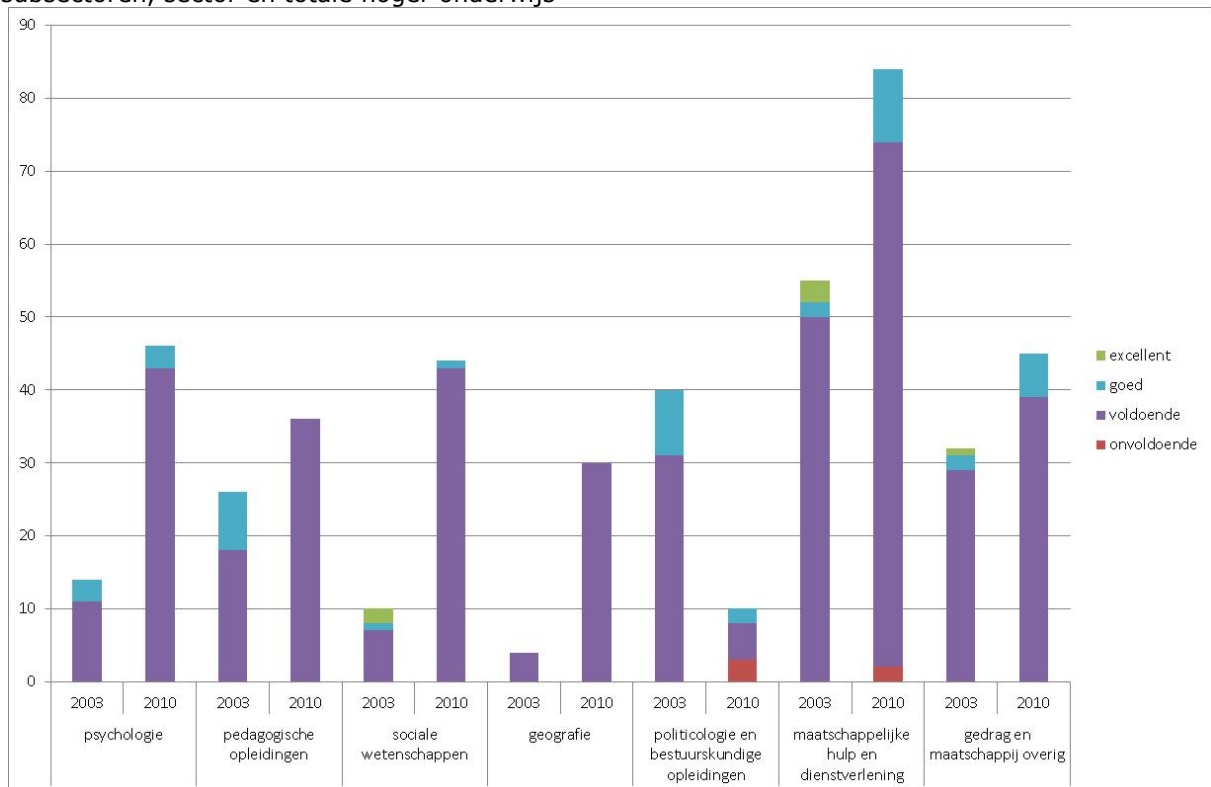
In het beoordelingskader 2010 zijn de uitkomst categorieën 'onvoldoende', 'voldoende', 'goed' en 'excellent' gedefinieerd. Een onvoldoende leidt tot een hersteltermijn van de accreditatie en niet meteen tot een afwijzing. In de periode dat met kader 2010 is gewerkt, werd 91 procent van de opleidingen met 'voldoende' beoordeeld, en 8 procent met 'goed' (zie figuur 8.3 en figuur 8.4). Er zijn opleidingen die 'voldoende' of 'goed' scoren die eerder in een instantie 'onvoldoende' hebben gescoord.

Figuur 8.3: Sector Gedrag & Maatschappij: aantallen en percentage gerealiseerd eindniveau van bekostigde en niet-bekostigde opleidingen actief in 2013/14 en/of 2014/15, naar kader 2003 (links) en kader 2010 (rechts)

Bron: NVAO, bewerkt door de Inspectie van het Onderwijs, 2015

Figuur 8.4: Sector Gedrag & Maatschappij: oordelen gerealiseerd eindniveau van bekostigde en niet-bekostigde opleidingen actief in 2013/14 en/of 2014/15 naar kader 2003 en 2010 in subsectoren, sector en totale hoger onderwijs

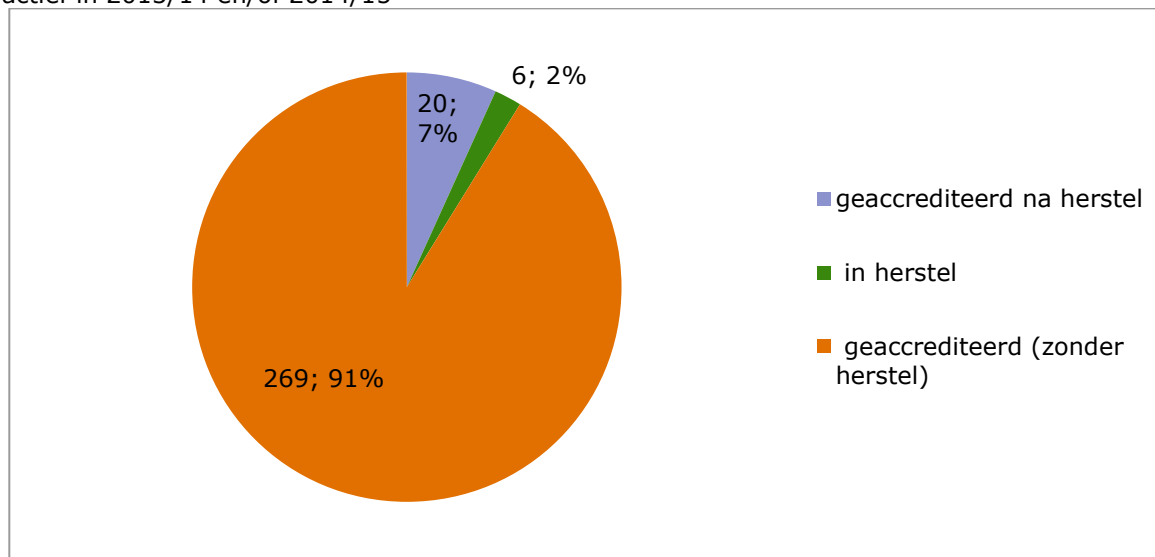

Bron: NVAO, bewerkt door de Inspectie van het Onderwijs, 2015

Klein aantal opleidingen met hersteltermijn

Sinds het beoordelingskader 2010 wordt gebruikt, kunnen opleidingen een hersteltermijn krijgen bij onvolkomenheden in de accreditatie. Van de 295 actieve opleidingen in de sector Gedrag & Maatschappij die met kader 2010 zijn beoordeeld, hebben 26 opleidingen een hersteltermijn gekregen. Daarvan zijn 20 opleidingen alweer opnieuw beoordeeld, waarbij het oordeel positief is. Voor zes opleidingen loopt het hersteltraject nog en wordt er gewerkt aan verbetering (zie figuur 8.5).

Figuur 8.5: Sector Gedrag & Maatschappij: aantallen en percentage hersteltrajecten voor bestaande opleidingsaccreditaties met kader 2010, van bekostigde en niet-bekostigde opleidingen actief in 2013/14 en/of 2014/15

Bron: NVAO, bewerkt door de Inspectie van het Onderwijs, 2015

De inspectie kan deze uitkomsten niet vergelijken met de cijfers die de NVAO heeft gepubliceerd over de hersteltermijnen. We spreken namelijk over verschillende groepen. Wel kunnen we ze in perspectief naast elkaar zetten. Dan ontstaat het volgende beeld:

Tabel 8.2: Sector Gedrag & Maatschappij: percentage accreditaties met een hersteltermijn

	% accreditaties met een hersteltermijn
Hbo- en wo-opleidingen in de sector G&M <ul style="list-style-type: none"> die in het studiejaar 2013/14 en/of 2014/15 actief waren en met beoordelingskader 2010 zijn geaccrediteerd⁶ 	9%
Hbo-opleidingen in de sector G&M <ul style="list-style-type: none"> die in de periode 2010-2014 zijn geaccrediteerd⁷ 	14%
Wo-opleidingen in de sector G&M <ul style="list-style-type: none"> die in de periode 2010-2014 zijn geaccrediteerd⁸ 	6%
Hbo- en wo-opleidingen <ul style="list-style-type: none"> die in 2014 zijn geaccrediteerd⁹ 	8%

Bron: NVAO, bewerkt door de Inspectie van het Onderwijs, 2015

⁶ Analyse Inspectie van het Onderwijs, sectorbeeld Gedrag & Maatschappij.

⁷ Vier jaar nieuw accreditatiestelsel hoger onderwijs in Nederland in cijfers april 2015, p. 23.

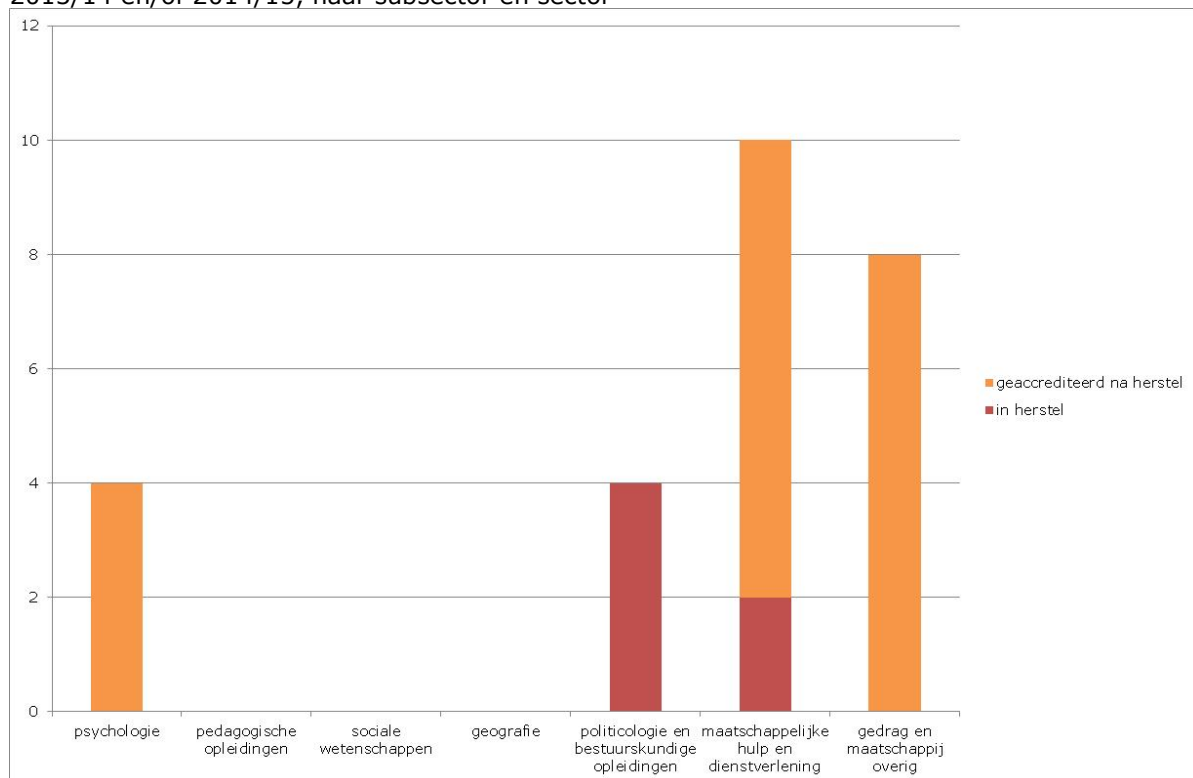
⁸ Vier jaar nieuw accreditatiestelsel hoger onderwijs in Nederland in cijfers april 2015, p. 24.

⁹ NVAO jaarverslag 2014, p. 6.

Meer wo-opleidingen in herstelfase

De opleidingen met hersteltrajecten zijn vaker hbo- dan wo-opleidingen in deze sector. Echter de opleidingen in de sector Gedrag & Maatschappij die nu nog in hun herstelfase zitten, zijn voornamelijk wo-opleidingen. Momenteel zijn dat wo-opleidingen in twee subsectoren: politicologie en bestuurskundige opleidingen, en maatschappelijke hulp en dienstverlening (zie figuur 8.6). In de subsectoren psychologie en overig zijn opleidingen, na een beoordeling 'onvoldoende', aangepast en verbeterd. Deze opleidingen zijn dus weer uit het hersteltraject.

Figuur 8.6: Sector Gedrag & Maatschappij: aantallen hersteltrajecten voor bestaande opleidingsaccreditaties met kader 2010 van bekostigde en niet-bekostigde opleidingen actief in 2013/14 en/of 2014/15, naar subsector en sector

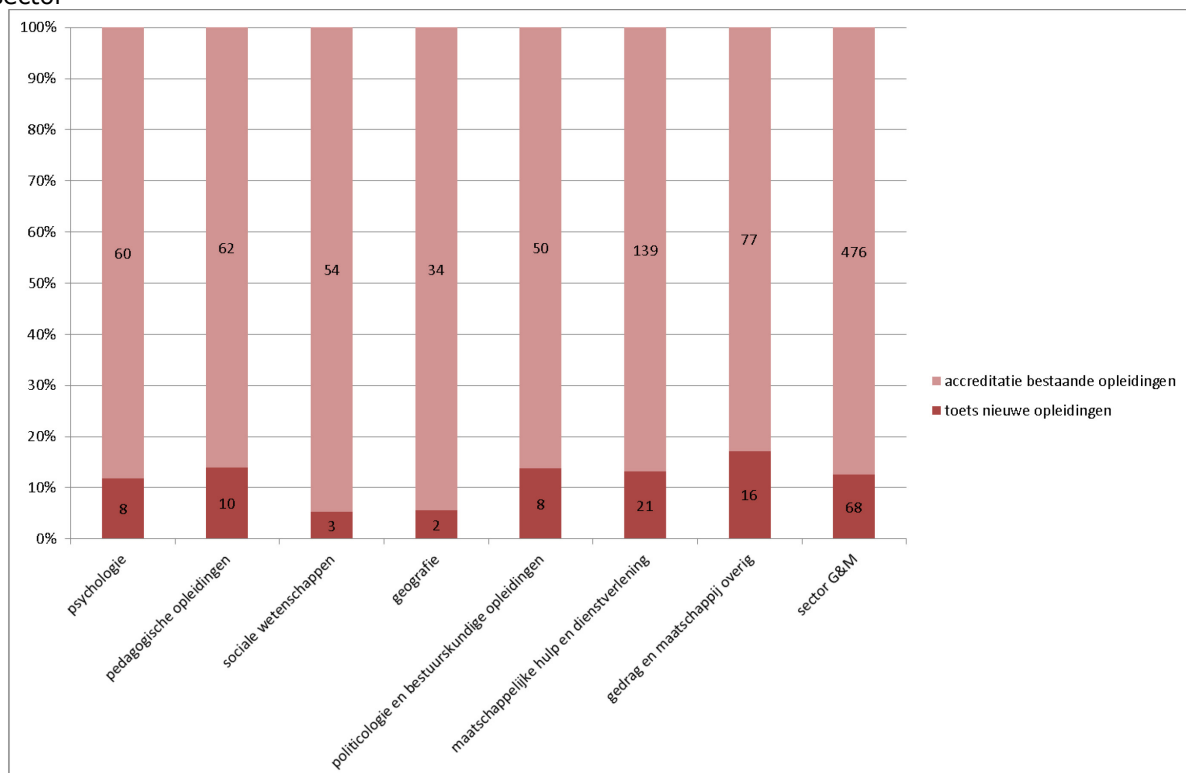

Bron: NVAO, bewerkt door de Inspectie van het Onderwijs, 2015

Maatschappelijke hulp en dienstverlening meeste nieuwe opleidingen

In de sector Gedrag & Maatschappij hebben 68 nieuwe opleidingen een positieve beoordeling, en daarmee accreditatie, gekregen bij de toets voor nieuwe opleidingen. Daartegenover staan 476 bestaande opleidingen bij de heraccreditatie positief zijn beoordeeld. Dit wil zeggen dat van alle positieve accreditaties 12,5 procent nieuwe opleidingen betroffen. Er zijn in deze sector 54 nieuwe hbo-opleidingen en 14 nieuwe wo-opleidingen. Driekwart van de positief beoordeelde nieuwe opleidingen betreft niet-bekostigde opleidingen. In de subsector maatschappelijke hulp en dienstverlening zijn de meeste nieuwe opleidingen geaccrediteerd (zie figuur 8.7).

Figuur 8.7: Sector Gedrag & Maatschappij: aantallen en percentage nieuwe opleidingen van bekostigde en niet-bekostigde opleidingen actief in 2013/14 en/of 2014/15 naar subsectoren en sector

Bron: NVAO, bewerkt door de Inspectie van het Onderwijs, 2015

De inspectie kan deze uitkomsten niet vergelijken met de cijfers die de NVAO heeft gepubliceerd over de nieuwe opleidingen. We spreken namelijk over verschillende groepen. Wel kunnen we ze in perspectief naast elkaar zetten. Dan ontstaat het volgende beeld:

Tabel 8.3: Sector Gedrag & Maatschappij: percentage toetsen nieuwe opleidingen

	% TNO's* als deel van het totaal aantal accreditaties
Hbo- en wo-opleidingen in de sector G&M <ul style="list-style-type: none"> die in het studiejaar 2013/14 en/of 2014/15 actief waren en met beoordelingskader 2010 zijn geaccrediteerd¹⁰ 	12,5%
Hbo-opleidingen in de sector G&M <ul style="list-style-type: none"> die in de periode 2010-2014 zijn geaccrediteerd¹¹ 	15%
Wo-opleidingen in de sector G&M <ul style="list-style-type: none"> die in de periode 2010-2014 zijn geaccrediteerd¹² 	8%
Hbo- en wo-opleidingen <ul style="list-style-type: none"> die in 2014 zijn geaccrediteerd¹³ 	7%

* Toets Nieuwe Opleiding

Bron: NVAO, bewerkt door de Inspectie van het Onderwijs, 2015

Meer weten: Voor verdere informatie over de subsectoren in de sector Gedrag & Maatschappij zie de factsheets per subsector. Voor meer informatie over de indicatoren in de sector, zie de factsheets per indicator.

¹⁰ Analyse Inspectie van het Onderwijs, sectorbeeld Gedrag & Maatschappij.

¹¹ Vier jaar nieuw accreditatiestelsel hoger onderwijs in Nederland in cijfers april 2015, p. 11 en 20.

¹² Vier jaar nieuw accreditatiestelsel hoger onderwijs in Nederland in cijfers april 2015, p. 11 en 20.

¹³ NVAO jaarverslag 2014, p. 6. De opleidingen die hun aanvraag hebben teruggetrokken zijn buiten deze berekening gelaten.

Sectorbeeld Gedrag & Maatschappij

Deze factsheet is onderdeel van het sectorbeeld Gedrag & Maatschappij. Het sectorbeeld bestaat uit een set van factsheets. Er zijn zeven factsheets over subsectoren; voor elke subsector één. En voor de elf indicatoren is er een factsheet per indicator. Daarnaast bevat het sectorbeeld een inleiding, leeswijzer en vijf bijlagen.

Het sectorbeeld Gedrag & Maatschappij geeft de belangrijkste ontwikkelingen en de stand van zaken weer binnen alle opleidingen in deze sector. Dan kunt u denken aan opleidingen psychologie of geografie, maar ook aan opleidingen in de maatschappelijke hulp en dienstverlening.

Het rapport geeft geen oordelen over de sector die voortvloeien uit het toezicht door de inspectie, maar is bedoeld om feitelijk (/neutraal) te informeren over de stand van zaken bij de opleidingen in deze sector. U kunt lezen over groepen van opleidingen of over specifieke indicatoren per opleidingsgroep. Voor elke subsector en indicator hebben wij voor u de belangrijkste ontwikkelingen en stand van zaken in beeld gebracht.

U leest het sectorbeeld als een naslagwerk. Het is niet volgens de traditionele rapportagewijze opgebouwd met de structuur: vraagstelling, onderzoeksbevindingen, conclusie. Dit betekent dat het sectorbeeld niet van voor naar achter gelezen hoeft te worden.

Het sectorbeeld bestaat uit losse factsheets, zodat u gemakkelijk datgene selecteert om te lezen waar uw interesse naar uit gaat. In de leeswijzer kunt u direct op zoek gaan naar de subsector of indicator waarover u graag wilt lezen.

Het sectorbeeld zoals dat nu in factsheets voor u ligt, is een nieuwe vorm van presentatie van feiten, ontwikkelingen en trends. Een nieuw product van de inspectie volgens een formule die in ontwikkeling is. Met elk volgend sectorbeeld raakt deze opzet verder ontwikkeld en biedt het de geïnteresseerde lezer meer toegevoegde waarde.

De inspectie is benieuwd naar reacties intern en extern over de vorm en presentatie van het sectorbeeld en wil daarover graag in gesprek. Uw mening is meer dan welkom.